

- Kako transkribirati narativni intervju?
- Kako posneti etnološki film, ki bi bil zanimiv tudi za neetnologa?
- Kako gledati, videti in razumeti fotografijo?
- Kako brati status animarum, da najdemo podatke, ki nas zanimajo?

Delo našega tabora smo predstavili vaščanom na razstavi, ki smo jo poimenovali Življenje na vasi. Ob postavitvi razstave smo morali fotografije, ki so nastale v času tabora, izbrati, zato smo jih analizirali in srečali smo se s problemom večplastnosti fotografije, ko smo odkrivali podobo vasi (npr. problem depopulacije).

Etnologi smo poleg fotografij pokazali še video in diapozitive. Razstavo so obiskali predvsem starejši ljudje in mladina, tisti dve generaciji vaščanov, s katerima smo med taborom največ sodelovali. Med predstavitvijo videa in diapozitivov smo opazovali vedenje obiskovalcev.

Tabor je uspel. Zbrali smo veliko gradiva. Z delom na terenu in v pogovorih s kolegi sem si nabrala nove izkušnje in znanja, ki me spodbujajo k nadaljnjemu raziskovanju.

Zahvaljujem se mag. Juriju Fikfaku za zanimiva predavanja in širjenje raziskovalnega duha.

Vanja Huzjan

"EYES ACROSS THE WATER"

Poročilo s Konference o vizualni antropologiji in sociologiji (Amsterdam od 24. do 26. junija 1992)

Medtem ko sta v svetu zgoraj navedeni disciplini najbolj zvesti uporabniki filma in tudi drugih vizualnih sredstev v znanstvenem raziskovanju, se v Sloveniji sistematično posveča znanstvenemu filmu Avdiovizualni laboratorij Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU s strokovnim vodjem etnologom Naškom Križnarjem, ki je tudi mentor VIDEODELAVNICE na Oddelku za etnologijo FF. V okviru tega seminarja sta v preteklem letu nastala dva videofilma: Šranga ženinu v Bruhanji vasi avtorice Polone Šega in Šranganje na Viru pri Domžalah avtorice Bernarde Potočnik. Videofilma sva predstavili na študentskem festivalu, sestavnem delu konference, ki sva se jo skupaj z mentorjem udeležili. V dopoldanskem času smo na skupnih sejah razpravljali o vsebinskih in metodoloških problemih vizualnega raziskovanja. Teme so bile naslednje:

- Ali domorodec še vedno obstaja ?
- Socialni pomen fotografije
- Dokumentarna filmska produkcija v Afriki in Aziji

Razprave so bile izredno zanimive, čeravno vedno niso prinesle končnih odgovorov. A kot je dejala Dona Schwarz, ugledna antropologinja z Univerze Minnesota : "The questioning does not necessarily give the answers, but it keeps questioning alive."

V popoldanskem delu smo se razdelili v štiri ločene sekcije, ki so tekle sočasno v obliki delovnih skupin. Udeleženci smo pripravili svoje referate, na osnovi katerih so potem tekle diskusije. Le-te so bile bogata intelektualna izkušnja ne le zaradi izmenjave mnenj in idej, pač pa tudi in predvsem zato, ker so bili udeleženci malodane iz celega sveta, torej iz različnih kulturnih okolij, kar je odločilno vplivalo na kvaliteto konference.

Veliko pozornosti je bilo posvečene t.i. vizualni ideologiji, vlogi avtorja in avtoritete, simbolom komunikacije in medijem, zlasti televiziji, kot množičnim sredstvom komunikacije. Zaradi aktualnosti tematike in zanimive prezentacije ob diapozitivih je doživel velik odziv prisotnih referat našega mentorja Naška Križnarja. V referatu z naslovom Vizualni simboli nacionalne identitete je govoril o uporabi simbolov v procesu osamosvojitve Slovenije. Osredotočil se je na tiste simbole, ki jih je bilo moč opazovati na avtomobilskih zadkih. V sekciji Demokracija podobe - razširjenost video posnetka je bilo govora o množični uporabi video tehnologije kot oblike avtorefleksije in vplivih le tega na potek vizualne raziskave in raziskovalca. V okviru te sekcije sem posredovala referat pod naslovom Vloga amaterskega video zapisa v znanstvenem raziskovanju.

Na konferenci so bile dane smernice za nadaljnji razvoj discipline, predstavljeni pa so bili tudi sodobni sistemi in oprema za shranjevanje filmske in video dokumentacije. Žal so sočasno potekale štiri sekcije, zato je bilo nemogoče spremljati celotni program in tako smo ostali prikrajšani za marsikatero temo. Tudi ob večernih projekcijah je bilo na ogled več filmov hkrati, tako smo tudi tu lahko videli le del iz bogate filmske in video produkcije ustvarjalcev znanstvenega filma udeležencev konference.

Kljub pozitivnemu odmevu konference in prepričanju o nujnosti nadaljevanja njenega poslanstva - organizatorju Centru za vizualno antropologijo Univerze v Amsterdamu - grozi ukinitvev delovanja zaradi finančnih problemov. Ker bi bila ukinitvev Centra brez dvoma velika izguba in bi tudi usodno vplivala na organizacijo prihodnje konference, smo udeleženci poslali peticijo Predsedstvu Univerze v Amsterdamu za podporo in pomoč pri reševanju problemov Centra.

Bernarda Potočnik